ПРОЕКТ!

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № .....

София, ... 202 ... г.

ДО

МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от

РОСИЦА ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА – МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ОТНОСНО: Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация внасям за разглеждане проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на законопроект за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г.

Тъй като за съставянето на бюджетната рамка се изисква в средносрочна перспектива да бъдат отразени приоритетите и допусканията за развитие на политиките и формираните на тази основа цели на фискалната политика, обвързани с фискалните правила и ограничения по Закона за публичните финанси, то служебното правителство е поставено пред невъзможността да се ангажира с внасянето в Народното събрание на проектобюджет за 2023 г. със средносрочна бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г., респективно и проектобюджети на ДОО и на НЗОК за 2023 г.

Въпреки това служебното правителство разработи разчети за бюджетната рамка за 2023 г. при следните допускания:

- продължаване действието на политиките и мерките от 2022 г. при дефицит от 6,6% от БВП по КФП, който се формира на база запазване на всички политики, произтичащи от приети нормативни актове;

- спазване на ограничението на фискалните правила за дефицита по КФП, което предполага значителни консолидационни мерки, респективно залагането на допускания за значителни промени в приходните и разходните политики.

Първият вариант е политически и обществено неприемлив в настоящата икономическа реалност поради факта, че наслагва очертаващите се структурни дисбаланси в отделните сектори и води до неспазване на изискванията по отношение на фискалните правила и ограничения, регламентирани със Закона за публичните финанси и Пакта за стабилност и растеж, включително и рискове, породени от необходимостта от значително дългово финансиране в средносрочна перспектива.

Вторият вариант също е неприемлив, тъй като промените на политиките и допусканията, с които да се балансира бюджетът до нужните нива, не могат да бъдат отнесени към определени политически приоритети, обичайно залагани в управленската програма на редовно правителство, каквото към момента не е сформирано.

Предвид горните съображения служебното правителство счита, че горепосочените варианти са неподходящи за предлагане в така създалата се политическа ситуация и приема, че благоразумната логика предполага в настоящата реалност да не се внасят в парламента основните бюджетни закони за 2023 г., като оставя този безспорно най-важен въпрос за решаване от редовно избрано правителство.

При липсата на приет до началото на бюджетната година държавен бюджет нормата на чл. 87 от Закона за публичните финанси урежда основните въпроси, свързани със събирането на приходите, извършването на разходите, предоставянето на трансфери и поемането на държавен дълг, отчитайки влезли в сила актове на Народното събрание и на Министерския съвет, които предвиждат допълнителни или намалени бюджетни средства, и при спазване на фискалните правила и одобрените от Министерския съвет със средносрочната бюджетна прогноза фискални цели.

Освен това редица закони препращат към закона за държавния бюджет за определяне на размери и други показатели, свързани с плащания за физически и юридически лица, като например по Закона за семейни помощи за деца, Семейния кодекс, Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България и др.

С оглед създаването на предпоставки за осигуряване на финансирането на социални помощи и извършването на други плащания, размерите на които се определят с годишния закон за бюджета, със законопроекта за прилагане на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. се предлага уредба с цел постигането на правна сигурност и гарантиране правата и законните интереси на гражданите за прилагане на специалните закони, уреждащи специфични обществени отношения до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2023 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2023 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2023 г.

В законопроекта се предлага удължаване на действието на плащания, размери и квоти, които се запазват на нивата от 2022 г., като например:

- минималния размер на основната заплата за най-ниската длъжност, предвидена за заемане от държавен служител;
- базата за определяне размера на основното месечно възнаграждение за най-ниската длъжност на лицата в сектор сигурност и отбрана;
- максималния размер на държавните парични награди за особени заслуги към българската държава и нация;
- максималния размер на присъдената издръжка, която се изплаща от държавата по чл. 152, ал. 1 от Семейния кодекс;
- средномесечния доход и размерите на месечните и еднократните помощи по Закона за семейни помощи за деца;

- размера на обезщетенията по чл. 230, ал. 1 и чл. 231, ал. 1 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България;
- размера на задължителната здравноосигурителна вноска;
- размерите на осигурителните вноски за фондовете на държавното обществено осигуряване;
- размерите на минималния и максималния месечен осигурителен доход;
- размера на минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст;
- дневния минимален и максимален размер на обезщетението за безработица;
- размера на паричното обезщетения за отглеждане на дете до 2-годишна възраст;
- размера на общата годишна квота за ваучери за храна;
- общия размер на сумата, подлежаща за възстановяване на земеделските стопани от акциза за газьола;
- размерът на данъчните облекчения за деца по чл.22в и чл.22г от Закона за данъците върху доходите на физическите лица;
- други размери на нормативно определени плащания.

Със законопроекта се предлага и определянето на временни правила относно показателите по чл. 86, ал. 2, т. 5 и 6 от Закона за публичните финанси за първостепенните разпоредители с бюджет по държавния бюджет – допускат се промени на тези показатели, но не по-високи от 25 на сто на тримесечна база от годишните размери на съответния показател, утвърдени със Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. за съответния първостепенен разпоредител с бюджет.

Определя се редът за изплащане на вноската в общия бюджет на Европейския съюз за съответните месеци и редът за извършване на плащания към международни финансови и други институции и фондове.

Със законопроекта се предлага да бъде запазена възможността за използване на ваучерите за храна по чл. 209, ал. 1 от Закона за корпоративното подоходно облагане за заплащане и на ползвани за битови нужди електрическа и топлинна енергия, природен газ и вода, на дейности, осъществявани от културни организации по Закона за закрила и развитие на културата и на показ на филми съгласно Закона за филмовата индустрия и на туристически услуги съгласно Закона за туризма.

Предвидена е уредба за определяне на данъчната основа за определяне на данъка върху разходите по чл. 204, ал. 1, т. 2, буква „б“ от Закона за корпоративното подоходно облагане за 2023 г.

Предвидено е запазване на възможността за авансово ползване на данъчното облекчение, като се предлага за доходите от трудово правоотношение авансовото ползване да бъде месечно и да бъде ограничено до размера на месечната данъчна основа. Също така се запазва и възможността за авансово ползване на двете данъчни облекчения не само за лицата, които имат доходи от трудови правоотношения, но и за тези, които придобиват доходи от стопанска дейност, доходи от наеми или друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество, както и доходи от други източници. Чрез запазване на увеличения размер на облекченията се цели да се продължи възможността за увеличаване на реалния разполагаем доход, с който разполагат лицата, отглеждащи непълнолетни деца, както и тези, отглеждащи дете с увреждане.

Предвидена е възможност държавен дълг по чл. 87, ал. 2 от Закона за публичните финанси да се поема и посредством средносрочната програма за емитиране на дълг на международните пазари, което предоставя възможност за гъвкавост при избора на дългови източници за финансиране на бюджета.

Предлага се Министерският съвет да може да издава държавни гаранции по предвидените в т. 2 на чл. 70 и в чл. 70а на ЗДБРБ за 2022 г. заемни споразумения, които не са реализирани в рамките на бюджетната 2022 г. - по нови заемни споразумения на Българската банка за развитие по Закона за Българската банка за развитие до 700 млн. лв. или тяхната валутна равностойност, по заемно финансиране за плащания на Булгаргаз ЕАД в размер до левовата равностойност на 150 млн. евро във връзка с необходимостта от спешно осигуряване на алтернативни доставки и гарантиране на непрекъснатостта на доставките на газ за страната, и за заемно финансиране за Булгартрансгаз ЕАД в общ размер до левовата равностойност на 382 млн. евро: по Проекта от общ интерес 6.20.2. Разширение на капацитета на ПГХ „Чирен“ – 207 586 411 евро, по Проекта от общ интерес 6.8.3. Междусистемна газова връзка България – Сърбия – 49 071 661 евро и 125 334 000 евро за задължения на „Булгартрансгаз“ ЕАД във връзка с Законодателно предложение на ЕК за изменение на Регламент (ЕС) 2017/1938 относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ, както и на Регламент (ЕО) № 715/2009 относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, публикувано на 23 март 2022 г.

Предвидена е възможност и за издаване на гаранции в размер до левовата равностойност на 26 210 590,16 евро по нови заемни споразумения за предоставяне на извънредна макрофинансова помощ от Европейския съюз на Украйна в размер до 9 млрд. евро съгласно заключения на Европейския съвет от 23-24 юни 2022 г.

Определя се редът за извършване плащанията за издръжка по бюджетите на общините, бюджета на ДОО и бюджета на НЗОК.

Определя се редът за финансиране на дейности за непредвидени и/или неотложни разходи за предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия по реда на чл. 56 от Закона за защита при бедствия, на дейности в условията на миграционен натиск, на мерки, свързани с високите цени на електрическата енергия и природния газ, на мерки за преодоляване на последиците от COVID-19, на проекти за инвестиционни разходи, одобрени от Народното събрание, за подготовката и произвеждането на избори.

С цел осигуряване на финансиране от държавния бюджет на Българското национално радио и Българската национална телевизия, както и на Съвета за електронни медии при запазване на досегашния модел на финансиране се предлагат съответни изменения в § 1 от Заключителните разпоредби на Закона за радиото и телевизията. Към момента законът предвижда Съветът за електронни медии, Българското национално радио и Българската национална телевизия да получават субсидия от държавния бюджет до 31 декември 2022 г. Определеният със Закона за радиото и телевизията фонд „Радио и телевизия“ е нефункциониращ от влизането на закона в сила до настоящия момент, което налага ежегодно промени в закона за удължаване на срока за финансирането на националните медии и Съвета за електронни медии, за да не възникне проблем с тяхното финансиране през 2023 г.

Прилагането на законопроекта ще се осигури в условията на действие на разпоредбата на чл. 87 и чл. 98 от Закона за публичните финанси.

Предлаганата уредба не е свързана с допълнителна административна тежест за лицата и разходи за икономическите субекти.

Предложеният проект на акт не оказва въздействие върху държавния бюджет, поради което е приложена финансова обосновка по приложение № 2.2. към чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С проекта на решение на Министерския съвет не се въвеждат норми на правото на Европейския съюз, поради което не се налага по акта да бъде правен анализ за съответствие с правото на Европейския съюз и да бъде изготвяна справка за съответствие с европейското право.

По законопроекта не е изготвена предварителна оценка на въздействието и не са проведени обществени консултации, тъй като се отнася до акт по смисъла на § 1а, т. 1 и 4 от допълнителните разпоредби на Закона за нормативните актове.

Проектът на акт е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание чл. 87, ал. 1 във връзка с ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 8, ал. 4, т. 1 и ал. 5 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам Министерският съвет да разгледа и приеме приложения проект на Решение на Министерския съвет.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Проект на решение на Министерския съвет;
2. Законопроект с мотиви към него;
3. Финансова обосновка към проекта на решение;
4. Проект на съобщение до средствата за масово осведомяване.

М И Н И С Т Ъ Р:

РОСИЦА ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА